

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2017)0308

Nobela prēmijas laureāta *Liu Xiaobo* un *Lee Ming-che* lietas

Eiropas Parlamenta 2017. gada 6. jūlija rezolūcija par Nobela prēmijas laureāta *Liu Xiaobo* lietu un *Lee Ming-che* lietu (2017/2754(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par stāvokli Ķīnā, jo īpaši 2010. gada 21. janvāra rezolūciju par cilvēktiesību pārkāpumiem Ķīnā, jo īpaši *Liu Xiaobao* lietu¹, 2013. gada 14. marta rezolūciju par ES un Ķīnas attiecībām² un 2015. gada 12. marta rezolūciju par 2013. gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē un Eiropas Savienības politiku šajā jomā³,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Federica Mogherini* 2017. gada 30. jūnija paziņojumu par *Liu Xiaobo* situāciju,
- ņemot vērā ES un Ķīnas dialoga par cilvēktiesībām 35. kārtu, kas norisinājās 2017. gada 22. un 23. jūnijā Briselē, un Cilvēktiesību apakškomitejas (DROI) priekšsēdētāja paziņojumu saistībā ar šo dialogu,
- ņemot vērā ES un Ķīnas samitu, kas notika 2017. gada 1. un 2. jūnijā Briselē,
- ņemot vērā ES paziņojumu ANO Cilvēktiesību padomes (UNHRC) 34. sesijā 2017. gada 14. martā,
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) paziņojumu 2016. gada 9. decembrī — Starptautiskajā cilvēktiesību dienā,
- ņemot vērā ES un Ķīnas stratēģisko partnerību, kas tika uzsākta 2003. gadā, un Eiropas Komisijas un EĀDD 2016. gada 22. jūnija kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei "ES jaunās stratēģijas par attiecībām ar Ķīnu elementi",

¹ OV C 305 E, 11.11.2010., 9. lpp.

² OV C 36, 29.1.2016., 126. lpp.

³ OV C 316, 30.8.2016., 141. lpp.

- ņemot vērā "Hartu 08" — vairāk nekā 350 Ķīnas politisko aktīvistu, akademiķu un cilvēktiesību aizstāvju sastādītu manifestu, kurā prasīta sociālās sistēmas, tiesu iestāžu un valdības reforma un kas tika publiskots 2008. gada 10. decembrī, dienā, kad Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai apritēja 60 gadi,
 - ņemot vērā 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā ievērojamais Ķīnas rakstnieks un cilvēktiesību aktīvists *Liu Xiaobo* pēdējo 30 gadu laikā oficiāli ticis ieslodzīts cietumos četras reizes; tā kā 2009. gadā *Liu Xiaobo* tika piespriests 11 gadus ilgs cietumsods par "kūdišanu uz valsts varas gāšanu", jo viņš palīdzēja rakstīt manifestu, kas pazīstams ar nosaukumu "Harta 08"; tā kā *Liu Xiaobo* tiesvedībā tika izmantotas procedūras, kas liedza viņam būtu oficiāli pārstāvētam vai pārstāvēt sevi tiesvedībā un neļāva vairāk nekā divpadsmit valstu, tostarp vairāku dalībvalstu, diplomātiem, tesvedības laikā iekļūt tiesā;
 - B. tā kā *Liu Xiaobo* sievai *Liu Xia* nekad nav bijusi izvirzīta apsūdzība, taču kopš viņas vīram 2010. gadā tika piešķirta Nobela Miera prēmija, viņa atrodas mājas arestā un kopš tā laika viņai liegta gandrīz jebkāda saskarsme ar cilvēkiem, izņemot pašus tuvākos ģimenes locekļus un draugus;
 - C. tā kā 2010. gada 8. oktobrī Nobela komiteja piešķīra Nobela Miera prēmiju *Liu Xiaobo* par viņa ilgo un nevardarbīgo cīņu par galveno cilvēktiesību ievērošanu Ķīnā;
 - D. tā kā nesen *Liu Xiaobo* tika pārvietotas no cietuma Ķīnas ziemeļaustrumu Liaoninas provincē uz slimnīcu provinces galvaspilsētā Šeņjanā, kur tiek ārstēta viņa smagā slimība, jo viņam konstatēts aknu vēzis vēlīnā stadijā;
 - E. tā kā Ķīnas varas iestādes noraidīja *Liu Xiaobo* un viņa sievas lūgumus atļaut doties ārstēties ārpus Ķīnas vai pārvest viņu uz Pekinu;
 - F. tā kā 2017. gada 29. jūnijā 154 Nobela prēmijas laureāti nāca klajā ar kopīgu vēstuli Ķīnas Tautas Republikas prezidentam, mudinot Ķīnas valdību atļaut *Liu Xiaobo* un viņa sievai *Liu Xia* doties uz ārvalstīm ārstēšanās nolūkā;
 - G. tā kā pazīstamais taivāniešu demokrātijas aktīvists, kurš pazīstams ar iestāšanos par cilvēktiesībām sociālajos medijos, *Lee Ming-che* pazuda 2017. gada 19. martā pēc tam, kad bija šķērsojis robežu starp Makao un Džuhai Ķīnas Guanduanas provincē; tā kā preses konferencē Ķīnas Taivānas lietu birojs apstiprināja, ka attiecīgas iestādes ir aizturējušas *Lee* un veic izmeklēšanu saistībā ar aizdomām par viņa iesaistīšanos darbībās, kas apdraud valsts drošību;
 - H. tā kā Ķīnas iestādes nav nākušas klajā ne ar vienu ticamu pierādījumu par smagajām apsūdzībām apsūdzībām, kas izvirzītas pret *Lee Ming-Che*; tā kā *Lee Ming-Che* aizturēts laikā, kad pasliktinās attiecības starp abām Taivānas šauruma pusēm; tā kā *Lee Ming-Che* aktīvi informēja draugus Ķīnā par demokrātisko politisko kultūru Taivānā, izmantojot interneta platformas, par kurām ir aizdomas, ka Ķīnas valdība tās uzraudzīja;
 - I. tā kā pēdējos gados Ķīna ir pavirzījusi uz priekšu ekonomisko un sociālo tiesību ievērošanā, tādējādi demonstrējot, ka cilvēku tiesības uz iztiku ir tās prioritāte, taču

kopš 2013. gada situācija cilvēktiesību jomā Ķīnā turpina pasliktināties: valdība aizvien naidīgāk vēršas pret miermīlīgu opozīciju, tiesiskumu, vārda brīvību un ticības brīvību, kā to pierāda nesensais gadījums, kad 2017. gada 18. maijā bīskaps *Peter Shao Zhumin* tika ar varu atstādināts no savas diocēzes Venčžu;

- J. tā kā Ķīnas valdība ir pieņēmusi jaunus likumus, īpaši Valsts drošības likumu, Pretterrorisma likumu, Kiberdrošības likumu un likumu par ārvalstu NVO pārvaldību, kas tie izmantoti, lai vērstos pret tiem, kas iesaistās sabiedriskā aktīvismā, un miermīlīgu valdības kritiku interpretētu kā draudus valsts drošībai, kā arī pastiprinātu cenzūru, indivīdu un sociālo grupu uzraudzību un kontroli un aizturētu cilvēkus, kas iestājas par cilvēktiesībām un tiesiskumu;
- K. tā kā pagājušajā mēnesī Grieķijas valdība atteicās atbalstīt ES paziņojumu, kas bija jāiesniedz Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomē Ženēvā 2017. gada 15. jūnijā, paužot kritiku par vēršanos pret aktīvistiem un disidentiem Ķīnā; tā kā tā bija pirmā reize, kad ES neuzstājās ar savu paziņojumu augstākajā ANO struktūrvienībā;
- L. tā kā cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma veicināšanai un respektēšanai būtu jāpaliek ES un Ķīnas ilgtermiņa partnerības centrālajam aspektam saskaņā ar ES apņemšanos ievērot šīs vērtības ārējās attiecībās un Ķīnas pausto interesi pievienoties šīm svarīgajām vērtībām savā attīstībā un starptautiskajā sadarbībā,
 - 1. aicina Ķīnas valdību nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot 2010. gada Nobela Miera prēmijas laureāta *Liu Xiaobo* no apcietinājuma un viņa sievu *Liu Xia* no mājas aresta un ļaut *Liu Xiaobo* saņemt medicīnisko palīdzību, kur viņš vēlas;
 - 2. mudina Ķīnas varas iestādes atļaut neierobežotu piekļuvi *Liu Xiaobo* viņa ģimenes locekļiem, draugiem un juridiskajiem konsultantiem;
 - 3. aicina Ķīnas varas iestādes nekavējoties atbrīvot *Lee Ming-che*, jo nav ticamu pierādījumu saistībā ar viņa lietu, atklāt informāciju par precīzu viņa atrašanās vietu un tikmēr nodrošināt, ka *Lee Ming-che* ir aizsargāts pret spīdzināšanu un cita veida sliktu izturēšanos, ka viņam ir atļauts tikties ar ģimenes locekļiem un viņa izvēlētu advokātu un ka viņam ir pieejama pienācīga medicīniskā aprūpe;
 - 4. joprojām pauž dziļas bažas par to, ka Ķīnas valdība turpina apklusināt pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus, tostarp cilvēktiesību aizstāvjus, aktīvistus un juristus;
 - 5. atgādina, ka ir svarīgi, lai ES norādītu uz cilvēktiesību pārkāpumiem Ķīnā ikvienā politiskā un cilvēktiesību dialogā ar Ķīnas iestādēm, tādējādi ievērojot ES apņemšanos paust striktu, skaidru un vienotu nostāju attiecībā uz šo valsti, tostarp darīt to regulārajās un vairāk uz rezultātiem vērstajos cilvēktiesību dialogos; turklāt atgādina, ka, ņemot vērā Ķīnas pašreizējo reformu procesu un aizvien lielāko aktivitāti globālajā mērogā, tā ir izdarījusi izvēli iekļauties starptautiskajā cilvēktiesību sistēmā, parakstot vairākus starptautiskos cilvēktiesību līgumus; tādejā aicina risināt dialogu ar Ķīnu tā, lai tiktu ņemtas vērā šīs saistības;
 - 6. mudina Ķīnu ratificēt Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām;
 - 7. pauž nožēlu, ka 2017. gada jūnijā ANO Cilvēktiesību padomē Ženēvā ES nenāca klajā ar paziņojumu par situāciju cilvēktiesību jomā Ķīnā; aicina visas ES dalībvalstis piekopt stingru, uz vērtībām balstītu pieeju Ķīnai un sagaida, ka tās vienpusēji neiesaistīsies

iniciatīvās vai darbībās, kas var mazināt ES rīcības saskaņotību, efektivitāti un konsekvenci;

8. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/ ES Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos un Ķīnas Tautas Republikas valdībai un parlamentam.